

(क) आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति

१. कोभिड-१९ महामारीको विश्वव्यापी संकटका कारण विश्वका विभिन्न भागबाट घर फर्किएका युवा जनशक्तिले आर्जन गरेको सीप, दक्षता अनुभवलाई अधिकतम उपयोग गर्ने नीतिका साथ कृषि तथा पशुपंक्षी व्यवसायमा प्रोत्साहन गर्न तालिम, प्रविधि, बजार पहुँच अभिवृद्धि जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. जलवायु, परिवर्तन र प्राकृतिक प्रकोपबाट कृषि क्षेत्रमा पर्ने नकरात्मक असर न्यूनिकरण गर्न उपलब्ध प्रविधि तथा सेवा कृषकलाई उपलब्ध गराइने नीति लिइने छ ।
३. बालिहरुमा लाग्ने रोग किराहरुबाट हुने क्षति, प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने क्षतिवापत किसानलाई राहत दिनको लागि कार्यविधि बनाई बालि विमामा अनुदान दिइने नीति लिइनेछ ।
४. कृषिलाई व्यवसायिकीकरण गर्नको लागि उन्नत विउ विजनहरु कृषकहरु सँगको साझेदारीमा वितरण गरिनेछ ।
५. कृषि तथा पशुपालनको व्यवसायिकीकरण गर्नको लागि संघ र प्रदेश सरकार सँग साझेदारी गर्नको लागि समपुरक कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
६. कृषिलाई आधुनिकीकरण र व्यवसायिकरण, गर्नको लागि मकैको बीउ उत्पादनको पकेट क्षेत्र बनाउने, सामुहिक खेति प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरी अनुदान दिने नीति लिइनेछ ।
७. नगर क्षेत्र भित्र रहेका बाँझो जमिनमा अनिवार्य रूपमा खेती गर्नुपर्ने नीति लिइनेछ ।
८. निजी स्वामित्वमा रहेका जमिनको माटो परीक्षण गरी उपयुक्त विउ, मल लगायतका कृषि सामग्री सिफारिस गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९. सरकारी स्वामित्वमा रहेका जमिन प्रयोगको गुरु योजना (Master Plan) बनाई आर्थिक हिसाबले बढी प्रतिफलयुक्त कृषि तथा जडिवुटी उत्पादनमा ल्याउन यथाशीघ्र बन्दोबस्त मिलाइनेछ ।
१०. सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुलाई वन भित्रको जमिन वन जंगललाई असर नगर्ने खालका बेसार, अदुवा जस्ता बालि लगाउन प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
११. सम्भाव्यताको अध्ययन गरी निजी क्षेत्र / सहकारीको सहकार्यमा कृषि उपज भण्डारण / शीत भण्डार स्थापना गरिनेछ ।
१२. एकीकृत कृषि खेती, सामूहिक तथा सहकारी खेती प्रणाली र पर्यापर्यटकीय तथा वातावरणमैत्री कृषि प्रणालीलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१३. पहाडी तथा भिरालो धरातलको बाँझो तथा सीमान्त जमिनलाई संरक्षण तथा उत्पादकत्व वृद्धिका लागि बहुउपयोगी , उच्चमूल्य र नगदे बाली सहितको कृषि वन प्रणालीको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१४. सहकारी मार्फत कृषकहरूले सेवाको माग गर्ने, उत्पादन क्षमता वृद्धि गर्ने र बजारीकरण गर्न सक्ने गरी संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
१५. प्राङ्गारिक खेतीको प्रवर्द्धनको लागि प्राङ्गारिक खेती गर्नेलाई प्रोत्साहन , बायोग्यास तथा अन्यश्रोतहरूबाट उत्पादन भएका प्राङ्गारिक मलको प्रयोगलाई सहकारी तथा निजी क्षेत्रको सहकार्यमा विस्तार गरिनेछ ।
१६. प्रत्येक वडामा सम्भाव्यताको आधारमा बाली , फलफूल, पशुपन्छीको पकेट क्षेत्रको पहिचान गरी कृषकलाई आवश्यक पर्ने उत्पादन सामग्री र सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईने छ ।
१७. पशुपालनलाई प्रोत्साहन गर्नको लागि उन्नत जातका पशुहरूको नक्ष सुधार गर्नको लागि किसानहरूसँगको साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१८. उद्यमशीलता विकास र क्ष मता अभिवृद्धिका लागि युवा लक्षित तालिम , अभिमुखिकरण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१९. सहकारिताको माध्यमबाट पूँजी परिचालन गरी रोजगारी सिर्जना गर्दै गरिवी न्यूनिकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
२०. बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरू मार्फत युवा स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन गर्न प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२१. सहकारी संघ संस्थाहरूको दर्ता , नवीकरण र नियमनलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित अनुगमन र सुपरीवेक्षण गरिनेछ । सम्भाव्यताको अध्ययन गरी सहकारीहरूको मर्जर गर्ने प्रक्रिया अगाडि वढाइनेछ ।
२२. सबै सहकारीहरूको विवरण Software प्रणाली (COPOMIS) मा प्रविष्ट गरिनेछ । सहकारी संघ संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२३. गरिवी निवारण तथा रोजगारी सिर्जनाका लागि गरीबसँग मेयर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२४. नगरको पहिचान बोकेका तिनकुने पार्क , जोरकुप पर्यटन क्षेत्र , राजारानी ताल, किसे झरना, वाराजी मंदिर, कोलुङ झरना, आरुवोटे डाँडा, लेटाङ ९ धार्मिक चौक जाते जस्ता क्षेत्रहरूमा पर्यटक आकर्षित गर्नको लागि पर्यटन पुर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।

२५. राजारानी, आरुवोटे डाँडा, साग्मा जस्ता क्षेत्रमा होमस्टेलाई प्रवर्द्धन, व्यवसायीकरण गरी स्थानीय अर्थतन्त्रमा योगदान पुर्याउने नीति लिइनेछ ।
२६. बालबालिकाको मनोरञ्जनका लागि प्रत्येक वडामा कम्तिमा १ बालउद्यान क्रमशः निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
२७. लेटाङ नगरक्षेत्र भित्र रहेका पानीका मुहानहरूको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
२८. जनताको माग र आवश्यकताका आधारमा साना सिंचाई योजनाहरू निर्माण गरि कृषिको उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरिनेछ । पैनि तथा नहरहरूको मुहानको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२९. सिंचाई सुविधा नपुगेका स्थानहरूमा सम्भाव्यताका आधारमा भूमिगत जल श्रोत समेत उपयोग गर्दै सिंचाई सुविधा विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ ।
३०. मानिसमा रहेको सिप र दक्षताको उपयोग गर्दै स्वरोजगारि सिर्जना गर्न साना तथा घरेलु उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
३१. कृषि तथा पशु जन्य वस्तुहरूको कच्चा पदार्थलाई प्रसोधन गरी बजारीकरण गर्न साना उद्योग स्थापनाका लागि सहयोग पुर्याउने नीति लिइनेछ ।
३२. कागतीमा आत्मनिर्भर हुनलाई एक घर दुई बोट कागति रोपन प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइने छ । आ. व. २०७७/०७८ मा सबै वडामा शुरु गरिनेछ ।
३३. लेटाङ नगरपालिकाका ९ वटै वडाहरूमा रहेका सार्वजनिक जग्गा पहिचान गरी संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
३४. भूमिहिन सुकुम्वासी तथा अव्यवस्थित बसोवास भएका क्षेत्रहरूको वडागत लगत संकलन गरी प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँगको समन्वयमा समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३५. बहुवर्षीय घासको बिउ उत्पादन गर्न कृषकलाई प्रोत्साहन गरी आत्मनिर्भर बनाउँदै लगिने नीति लिइने छ ।
३६. कृषि उत्पादनमा वृद्धि गरी नगरपालिकाभित्र का खाद्यन्न, माछा, मासु, फलफुल, तरकारी लगायतमा आत्मनिर्भर बनाई आयतलाई प्रतिस्थापन गर्दै निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
३७. कोभिड १९ को कारण सिर्जित स्वास्थ्य संवेदनशीलतालाई ख्याल गर्दै भौतिक दुरी कायम गरी कृषि कार्यलाई निरन्तर रूपमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३८. कृषकहरूलाई सामूहिक खेती प्रणालीप्रति आकर्षित गर्ने नीति लिइनेछ ।

३९. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सामुदायिक व नहरको संरक्षण संवर्द्धन गर्दै वन पैदावारको उपभोग गर्दा सबै उपभोक्ताहरूले हिस्सेदारी हुने व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै सामुदायिक वनहरूले वन पैदावारको बिक्री वापत प्राप्त हुने रकमको १० (दश) प्रतिशत रकम नगरपालिकाको संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने र सो रकमबाट नगरपालिकाले सामुदायिक वनहरूसँगको साझेदारी तथा सहकार्यमा विकास निर्माणका कार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
४०. नगरपालिका क्षेत्रभित्र कृषि तथा पशु सहकारी संस्था नभएका क्षेत्र पहिचान गरी स्थापना गर्नको लागि प्रोत्साहन अनुदान दिने र उत्कृष्ट काम गर्ने त्यस्ता सहकारीहरूलाई पुरस्कृत गरिनेछ । सहकारी संस्थाहरूबाट उत्पादित कृषि उपज सहकारी मार्फत विक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाई विचौलियाहरूको उपस्थितिलाई न्युनिकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
४१. नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालनमा आएका होटल ,पशल तथा विभिन्न व्यवसाय गरेका व्यवसायिहरूलाई नगरपालिकामा अनिवार्य रूपमा दर्ता गर्नुपर्ने नीति लिइनेछ ।
४२. कृषि क्षेत्रबाट उत्पादिन वस्तुहरूको बिक्री वितरणको लागि बजार सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने साथै नगरपालिका क्षेत्रभित्रका बजार क्षेत्रहरूलाई व्यवस्थित बनाइनेछ ।
४३. कृषि क्षेत्रमा प्रयोग हुने विषादिहरूबाट स्वास्थ्यमा पर्ने असरलाई न्युनिकरण गर्नको लागि अर्गानिक खेति प्रणालिलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
४४. स्थानीय उत्पादनको प्रयोगलाई अधिकतम उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
४५. नगरक्षेत्र भित्र स्थापना भई ४० जनासम्म स्थानीय जनतालाई रोजगारी दिन सक्ने उद्योगहरूलाई दर्तागर्दा लाग्ने सबै शुल्क र ३ वर्षसम्म व्यवसाय करमा छुट दिइनेछ ।
४६. नगरक्षेत्रमा वसोवार गरिरहेका भूमिहिन , सुकुम्वासी साथै लामो समयदेखि जग्गा भोगचलन गरी वसोवास गरिरहेका तर धनिपुर्जा नपाएकाहरूको समस्या समाधान गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकार समक्ष समन्वय गरी पुनर्नापिको व्यवस्था मिलाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
४७. लोखरा र लामिटारको बीचमा भूमिगत सिंचाईको सम्भाव्यता अध्ययन गरी खेतियोग्य जमिनहरूमा सिंचाई सुविधा पुर्याई उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।
४८. नगरक्षेत्रमा रहेको टुक्रे सामुदायिक वनमा रहेको ऐला नी जग्गालाई डिभिजन वन कार्यालयसँग समन्वय गरी पार्क, खेलमैदान र विभिन्न पूर्वाधारका संरचनाहरू निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४९. व्यवसायिक रूपमा कृषि तथा पशुपालन गर्ने उत्कृष्ट कृषि तथा पशु समूह र किसानहरूलाई प्रत्येक वर्ष सम्मान गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

ख) सामाजिक विकास नीति

१. कोभिड १९ को जोखिम कम गर्न विभिन्न स्थानहरूमा खटिने जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, कर्मचारी, सहयोगी र चालकहरूलाई विमाका साथै जोखिम /प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाति, दलित पिछडिएको वर्ग र दैनिक जीवनयापन गर्न कठिन भएका र कोभिड १९ बाट प्रभावित भै वैदेशिक रोजगारी बाट फर्किएका युवा वर्गहरूको सीप तथा क्षमता विकास, सशक्तिकरण र मूलप्रवाहीकरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
३. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई अस्पतालको रूपमा सञ्चालन गर्न भौतिक संरचना निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखी आ.व.०७७।०७८ मा निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ भने जनस्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सुधार गर्दै उपकरण, औषधी तथा जनशक्तिको अभाव हुन दिइने छैन ।
४. कोभिड १९ सम्बन्धी एप्स तथा आधुनिक प्रविधि र साधनहरूको प्रयोग गरी समुदाय स्तरसम्ममा सावधानीपूर्वक खोजपड्ताल एवं जीवन रक्षा गर्ने नीति लिइनेछ ।
५. कोभिड १९ लगायत अन्य विपदको प्रभाव कम गर्न विभिन्न चरणहरूमा जनचेतना, खोज तथा उद्धार, पुनस्थापना र पुर्ननिर्माणमा सबै सहयोगीह निकायहरूको पहिचान र परिचालन गर्ने नीति लिइने छ ।
६. नागरिकको स्वस्थ्य जीवन प्रवर्धनका लागि जागरण कार्यक्रम तथा स्वास्थ्य शिविर संचालन र जटिल रोग लागेका बिपन्न नगरबासीहरूलाई स्वास्थ्य उपचार खर्च सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
७. आधारभुत स्वास्थ्य सेवालार्ई थप प्रभावकारी बनाउन निःशुल्क औषधी बितरण, स्वास्थ्य संस्था र जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
८. आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा सबै नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्न एक वडा एक स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
९. महामारी तथा विपदको सामना गर्न सबै वडामा खुलास्थान, सामुदायिक भवन, सहकारी भवन, क्वारेन्टीन, वयरहाउसको समुचित प्रवन्ध मिलाइनेछ ।

१०. कोभिड १९ लगायत महामारी रोकथाम , नियन्त्रण तथा जनस्वास्थ्य सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धिमा निरन्तर योगदान गरी स्वस्थ्य जीवन प्रवर्द्धनमा टेवा पुराई रहनुभएका सबै महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको मनोबल उच्च राख्न बाषिक १५ हजार प्रोत्साहन भत्ता दिईने छ ।
११. कोभिड १९ को कारण समाजमा बढ्न सक्ने घरेलु हिंसा र सामाजिक अपराध न्यूनीकरण गर्न गैर सरकारी संस्थाहरुलाई समेत परिचालन गर्ने नीति लिइने छ ।
१२. आइ खस्ने रोग लागेको अति विपन्न महिलाहरुलाई उपचारको लागि थप आर्थिक सहायता गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. यूवाहरुको वृत्तिविकासका लागि परामर्श तथा क्षमता विकास कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
१४. दलित, आदिवासी जनजाति , महिला, बिपन्न, पिछडा वर्ग र सिमान्तकृत समुदायका ईच्छुक नगरवासीहरुलाई लोक सेवा आयोग , शिक्षक सेवा आयोग लगायत प्रतियोगितात्मक परीक्षा तयारी कक्षा संचालन गरी सशक्तिकरण गर्ने नीति लिईनेछ ।
१५. देशको प्रतिनिधित्व गरी राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय खेलहरुमा सहभागिता जनाउने नगरवासी खेलाडीहरुलाई उचित पुरस्कार सहित सम्मान गर्ने नीतिलाई आगामी वर्ष समेत निरन्तरता दिइनेछ ।
१६. बालबालिका र किशोरकिशोरी हिंसा तथा जोखिम न्युनिकरणका लागि जीवनोपयोगी शिक्षा एवं सीपमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१७. कोभिड १९ को कारणले रोजगारी गुमेका बेरोजगारहरुलाई रोजगारीको अवसर दिन नगरपालिका क्षेत्रभिन्न सार्वजनिक तथा नीजि क्षेत्रबाट सिर्जित अवसरहरु नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्र मार्फत जानकारी गराई सबैको समान पहुँच हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१८. प्रत्येक समुदायमा बाल समूह , वडा र नगर स्तरीय बाल संजाल गठन गरी बालमैत्री नगरपालिका घोषणा तथा अवलम्बन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१९. आदिवासी जनजाती लगायत अन्य जातीहरुको कला , संस्कृति र परम्परा जगेर्ना गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२०. नगर स्तरीय युवा तथा खेलकुद समिति गठन गरी सो मार्फत युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम पहिचान एवं संचालन गरिनेछ ।

२१. प्रत्येक वडामा कम्तिमा १ (एक) खेल मैदान निर्माण तथा स्तरोन्नती गरी खेलकुदको विकास गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२२. बाल विकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्ताहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति अनुरूप प्रतिव्यक्ति वार्षिक दिइदै आएको प्रोत्साहन भत्ता वृद्धि गरी २० हजार पुर्याइने छ । कोभिड १९ को महामारी पश्चात विद्यालयहरू सुचारु गर्न विद्यालय परिसरमा अपनाउनुपर्ने स्वास्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी सबै मापदण्ड कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।
२३. शिक्षामा समावेशी , समतामूलक र गुणस्तरीय अवसरहरू सिर्जना गर्दै सो अवसरहरूको न्यायोचित उपयोगबाट आर्थिक रुपान्तरणका लागि गुणस्तरीय मानव संशाधनको विकास गर्न विद्यालयहरूको सुधार गरिनेछ ।
२४. शैक्षिक संस्थाहरूलाई गुणस्तर एवं उच्च कार्य सम्पादनका आधारमा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२५. विद्यालयमा कम्प्युटर , खानेपानी, शौचालय एवं बिजुली बत्तीको दिगो व्यवस्थापन गरी अपाङ्गतामैत्री, बालमैत्री एवं छात्राछात्रमैत्री विद्यालयको दिगोपनका लागि कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२६. विद्यालयहरूको आवश्यक भौतिक सुविधा निर्माण एवं मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
२७. सबै विद्यालय कर्मचारीलाई वार्षिक रुपमा दिइदै आएको प्रति व्यक्ति प्रोत्साहन रकम वृद्धि गरी ७ हजार ५ सय पुर्याइनेछ ।
२८. शैक्षिक संस्थाहरूको सक्षमता , पारदर्शिता र जवाफदेहिता अभिवृद्धिका कार्य क्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२९. शैक्षिक क्रियाकलापमा विविधता ल्याउन अतिरिक्त क्रियाकलाप तथा खेलकुद प्रतियोगिता र बन्दाबन्दीको समयमा बैकल्पिक प्रणालीबाट सिकाइ सहजीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
३०. निःशुल्क पाठ्यपुस्तक , छात्रवृत्ति, पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण लगायत शैक्षिक अनुदानहरूको प्रभावकारी उपयोगको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३१. विद्यार्थीहरूको सिकाई उपलब्धीमा सुधार ल्याउन विद्यार्थी सहायता कक्षा (कोचिड) सञ्चालनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३२. विद्यालयको सुधार समुदाय स्तरबाटै गर्न समुदाय, स्वयंसेवी संस्था र गैर सरकारी संस्थाहरूको पहिचान गरी परिचालन गरिनेछ ।

३३. युवाहरुलाई शिक्षा, परामर्श र खेलकुद गतिविधिको माध्यमबाट गुणस्तरीय मानव पूँजीको रूपमा विकास गर्न खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन र अवसरको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
३४. समावेशी विकासको लागि विगत आ.व.हरुमा संचालन भईरहेका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
३५. बालिकासँग उपप्रमुख कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । छात्रा हरुको लागि विद्यालयमा निःशुल्क सेनीटरी प्याड उपलब्ध गराउन समुचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
३६. शिक्षक कर्मचारीको सेवा सुविधा समयमा नै उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
३७. विद्यालयहरुमा विद्यार्थी संख्याको आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान गरी समायोजन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
३८. सामुदायिक विद्यालयहरुको पानी तथा विजुलीको महसुल बडा कार्यालयहरुको विनियोजित बजेटबाट भुक्तानिको ब्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
३९. विद्यालयहरुमा विद्युती य हाजिरी लगायत इन्टरनेट तथा इन्ट्रानेट जडान गरी शिक्षामा प्रविधिको उपयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।
४०. नगरपालिका क्षेत्रमा ६० देखि १०० विद्यार्थीहरु वस्न मिल्ने २ वटा सम्म आवासिय विद्यालय भवन निर्माण गर्नको लागि डिपीआर तयारी तथा स्वीकृत गरी संघ र प्रदेश सरकार समेतको सहयोगमा क्रमश निर्माण गरिदैजानेछ ।
४१. गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई प्राविधिक तथा विज्ञान बिषय अध्ययनका लागि प्रोत्साहन तथा सहयोग गर्न कार्यविधि बनाई छात्रवृत्ति दिने व्यवस्था गरिनेछ । विद्यावारिधी हाँसिल गर्ने, विशेषज्ञ डाक्टर, ईन्जिनियर, चार्टड एकाउण्टेन्ट (सिए) लगायतका विपेश क्षेत्रहरुमा विज्ञता हाँसिल गर्ने नगरबासी व्यक्तित्वहरुलाई सम्मान गर्ने नीति लिईनेछ ।
४२. बालविवाह मुक्त नगरपालिका घोषणा गर्न समुदाय र विद्यालय स्तरमा थप सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
४३. लागुपदार्थ दुर्व्यसनी सचेतना तथा नियन्त्रणका लागि विद्यालय तहमा कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
४४. टोल विकास संस्थाहरु मार्फत सामुदायिक विकास , सरसफाई, सामुदायिक सुरक्षा, सामुदायिक सहभागिता र सशक्तिकरणका कार्य क्रमहरुलाई प्राथमिकता दिइ प्रभा वकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।

४५. नगरवासीहरूलाई स्वच्छ खानेपानीको दीगो व्यवस्थापन गर्न नयाँ खानेपानी आयोजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन र संचालनमा आएका खानेपानी आयोजनाहरूको मुहान संरक्षण , नियमित मर्मत संभार गर्न लाभग्राही समुदाय र नगरपालिकाको सहभागितामा कार्यक्रम संचालनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४६. जनताको आधारभूत आवश्यकतामा आधारित पूर्वाधारहरूको उचित विकास गरी सबै बडामा बसोबास गर्न उपयुक्त वातावरण बनाइ आन्तरिक बसाईसराईको दर न्यून गर्ने नीति लिइनेछ ।
४७. नगरक्षेत्र भित्रका परम्परागत सीप, श्रम, प्रविधि, भाषा, कला, साहित्य, आदिवासी जनजाति, दलित लगायतका विशिष्ट संस्कृतिहरूको पहिचान, संरक्षण र संवर्द्धन गरिनेछ ।
४८. मौलिक हकको रूपमा रहेको सामाजिक न्यायको हकको कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाको श्रोत साधनलाई न्यायोचित वितरणको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
४९. नगरक्षेत्र भित्र रहेका न्यूनतम मानवोचित जिवनयापन गर्न नसक्ने वृद्धवृद्धा, अशक्त, अपांगता र कडा रोगहरूले पिडित मानिसहरूलाई सामाजिक संरक्षणको कार्यक्रम मार्फत आवश्यक सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
५०. समाजमा घटने सबै प्रकारका हिंसा , छुवाछुत विभेद , कुरीतिहरूको उन्मुलन गर्नको लागि सामाजिक सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
५१. गैरसरकारी संस्थाबाट सम्पादन हुने कार्यक्रमहरू एकद्वार प्रणाली मार्फत समावेशी विकासका लागि नगरपालिकाको आवश्यकताको क्षेत्र अनुसार कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।
५२. जेष्ठ नागरिकहरूको अनुभव, ज्ञान र सीपलाई पुस्ता हस्तान्तरण गर्न विद्यालयहरूमा कार्यक्रम संचालन र जेष्ठ नागरिक दिवा भेला केन्द्रहरू संचालन गरिनेछ ।
५३. अपांगता भएका व्यक्तिहरूको पहिचानको लागि परिचयपत्र वितरणमा सहजता ल्याई जीवन सहज पार्न आवश्यक सहयोगी सामग्री उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५४. अपांगता भएका व्यक्तिहरूका लागि जिविकोपार्जन सहज बनाउन मागमा आधारित सीपमुलक तालिममार्फत सशक्तीकरण गर्ने नीति लिइने ।
५५. नगरपालिकालाई अपांगता एवं महिला मैत्री बनाउनको लागि नगरमा स्तनपान कक्ष एवं मैत्री संरचना स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।

५६. सामाजिक विकासका अत्यावश्यक तालिम , भ्रमण तथा गोष्ठिहरू संचालन गर्दा यथासम्भव भौतिक दुरी कायम गरी २५ जना सम्मको सहभागितामा मात्र संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
५७. विगत १० वर्षदिखि श्रीमान वेपत्ता भएका महिलाहरूको जीवनयापनलाई सहज बनाउन आवश्यकता पहिचान गरी सहयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५८. कोभिड १९ को कारणले हुन सक्ने आर्थिक जोखिम न्यूनीकरण गर्न नगरपालिकाले अत्यावश्यक वाहेकका तालिम, भ्रमण तथा गोष्ठिहरूलाई कम गरी उत्पादनशिल क्षेत्रहरूमा मात्र लगानी गर्ने नीति लिइनेछ ।
५९. जातजाती, धर्म र समुदाय अनुसारका विवाह , व्रतबन्ध, मेला, जात्रा, पर्व, परम्परागत एवं सामाजिक कार्यहरू र सभा समारोहमा स्वास्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी प्रोटोकलहरू पालना गर्ने गराउने नीति लिइनेछ ।
६०. गरिवी निवारण एवं समावेशी विकास गर्न विपन्न परिवारका लागि फुसको छानो हाटाउने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६१. हिंसा पिडित तथा जोखिममा रहेका महिला तथा बालबालिकाहरूका लागि नगरमा पुर्नस्थापना केन्द्र स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।

(ग) भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी नीति

भौतिक पूर्वाधार नीति

१. विश्वव्यापी रूपमा फैलिकएको कोरोना भाईरसका कारण वैदेशिक रोजगारमा जाने तथा स्वदेशमै निजी क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिकहरूको रोजगारी गुम्ने देखिन्छ । यस नगरपालिका भित्र विकास निर्माणका योजनाहरू सञ्चालन गर्दा सम्भव भए सम्म मेसिनहरूको प्रयोग कम गर्दै श्रमप्रधान प्रविधिको प्रयोग गरी रोजगारी सिर्जना गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. कोराना भाईरस (कोभिड १९) कारण असंगठित क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिकहरूलाई खाद्यन्न लगायतको राहत सामग्री दिने कार्यलाई न्यूनिकरण गर्दै पूर्वाधार लगायतका विकास आयोजनाहरूमा रोजगारी सिर्जना गर्दै जनजीवनलाई सहज बनाईनेछ ।
३. कानेपोखरी लेटाड सडकलाई विस्तार , भुवा खोला पक्की पुल, मोरडे खोला पक्की पुल, राजारानी साग्मा मोटरवाटो निर्माण , वारांगी जाने वाटो निर्माण , प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण , खेरुवा खोला पक्की पुल , मुर्चुडे खोला पक्की पुल, अन्तराष्ट्रिय स्तरको खेलमैदान निर्माण , पथरी

जाँते ज्यामिरे सडक , वेलवारी बुधवारे साग्मा सडक , भाउन्ने किर्तिमान चिसाइ पुल , लेटाड नगरपालिका रिड रोडको सम्भाव्यता अध्ययन , वसपार्क निर्माण, वडा नं. २,३, र ८ को हाटवजार निर्माण, वडा नंम्बर ४ मा आधिनक कृषि बजार , बहुउद्देशीय कम्प्लेक्स निर्माण, समावेशी संग्राहलय निर्माण आदि योजनाहरूलाई नगरका गौरवको आयोजनाहरू घोषणा गरी सम्पन्न नहुन्जेल सम्म क्रमशः वजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै लेटाड नगर क्षेत्रभित्रमा आवश्यकता अनुसार साझेदारीमा कालोपत्रे निर्माण गर्दै जाने नीति लिईनेछ ।

४. वडागत वडा सिलिडबाट विकास योजना हरु छनौट गर्दा न्युनतम १० लाखको १ वटा अनिवार्य रुपमा छनौट गर्ने साथै वजेटका सबै क्षेत्रहरू समेटी योजनाहरू तर्जुमा गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. उपभोक्ता समितिद्वारा कार्य गर्दा १० लाख सम्मका योजनामा कम्तिमा २०% श्रम वा लागत सहभागिता बेहोर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । १० लाख भन्दा माथिका योजनामा अनिवार्य रुपमा कम्तिमा २०% लागत सहभागिता जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । कालोपत्रे गर्ने योजना अनिवार्य टेण्डर प्रक्रियाबाट गरिनेछ । नगरपालिकाको आफ्नै श्रोतबाट विनियोजित बजेटबाट कालोपत्रे गर्दा अनिवार्य २० प्रतिशत लागत सहभागिता सहित टेण्डर प्रक्रियाबाट सञ्चालन गरिनेछ ।
६. नगर विद्युतसेवा नपुगेका क्षेत्रहरूमा उज्यालो लेटाड अभियान अन्तर्गत आगामि २ वर्षभित्र सबै घरधुरीमा विद्युत विस्तार गर्नको लागि वजेट विनियोजन गरिनेछ ।
७. नगरपालिकाका ९ वटै वडाहरूमा ठूला पुर्वाधार अन्तर्गत कालोपत्रे सडक निर्माण अभियानका रुपमा योजना संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
८. समपुरक कोषबाट संचालन गरिने योजनाहरूमा नगरपालिका र उपभोक्ता बीच ६०:४० को अनुपातमा श्रोत जुटाई संचालनको व्यवस्था मिलाइनेछ । अन्य निकायहरूसँग साझेदारीमा योजना संचालन गर्दा प्रचलित कानुन वमोजिमको सहभागितामा संचालन गरिनेछ ।
९. नगरक्षेत्रमा रहेका चिसाइ, तेलि, मोरडे, खेरुवा, भलुवा र मुर्चुडे खोलाहरूमा तटबन्धनको कामलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०. १० लाख भन्दा बढिका उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने सडक योजनाहरूबाट २.० प्रतिशतका दरले रकम कट्टा गरी मर्मत संभार कोष स्थापना गरिनेछ । यसबाट भौतिक पूर्वाधारको दिगो मर्मत हुनेछ ।

११. वडा तथा नगरपालिका भवन निर्माण स्थलका लागि जग्गा प्राप्ति सम्बन्धी कार्य अघि बढाइनेछ ।
१२. भौतिक पूर्वाधारको दिगोपनाका लागि तारजाली, खानेपानी पाइप, ह्युम पाइप, जस्तापाता, विद्युत पोल खरिद गरी विभिन्न वडाहरूमा अनुगमन गरी आवश्यकता तथा प्राथमिकता पहिचान गरी सोही आधारमा बितरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. पूर्वाधारका योजनाहरू संचालन गर्दा वातावरण विनास हुन नदिई पूर्वाधारको दिगोपना कायम गरि पर्यावरणको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
१४. नगर तथा वडा स्तरीय ठूला पूर्वाधारका योजनाहरूमा केन्द्र र प्रदेश सरकारसँग साझेदारीमा समपुरक कोष राखी अनुदान माग गरी योजना कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१५. जीर्ण अवस्थामा रहेका स्वास्थ्य चौकिहरूको पुनःनिर्माण आगामि २ वर्षभित्र गरिनेछ ।
१६. ३ लाख भन्दा माथिका ठूला योजनाहरूको सम्झौता भएपछि अनिवार्य रूपमा योजना स्थलमा योजना सूचना पाटी राख्नुपर्ने नीति लिइनेछ ।
१७. वडा देखि वडा र वडा देखि नगरपालिकाको केन्द्र जोडने रणनीतिक सडकहरू पहिचान गरी क्रमशः निर्माण गर्दै लैजाने नीति लिइनेछ ।
१८. योजना कार्यान्वयनको क्यालेण्डर बनाई सोही आधारमा योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१९. वडा नं ६ र १ को सिमानामा पर्ने लामिटारमा चिसाड खोलाबाट भुमिगत जल प्रयोग गरी सिंचाई सुविधा पुर्याउनको लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।

घरनक्सा पास सम्बन्धित नीति:

२०. नगर क्षेत्रमा घर नक्सा पास सम्बन्धमा कार्यविधि बनाई प्रक्रिया पूरा गरेका घरलाई घर निर्माण इजाजत दिइ साथै मापदण्ड पूरा गरी बनेका घरहरूलाई घर निर्माण सम्पन्नताको प्रमाण पत्र दिइनेछ ।
२१. मापदण्ड पूरा नभएका र मिति २०७३/११/२७ अगाडी निर्माण सम्पन्न भएका तर भवन निर्माणको इजाजत नलिइ बनेका घरहरूलाई नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरे बमोजिम अभिलेखीकरणको प्रमाण पत्र एकपटकको लागि दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

२२. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ बमोजिम गठित ज्यालाको दररेट निर्धारण समितिले पेश गरेको प्रतिवेदनका आधारमा आगामी आ .व. २०७७।०७८ को भौतिक विकासको लागि निर्माण सामग्री , ज्याला, भाडा, महसुलको दर नगरसभाबाट स्विकृत भएपछि सोही आधारमा कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२३. प्रत्येक वडामा भवन निर्माण गर्दा तालिम प्राप्त डकर्मीबाट मात्र भवन निर्माण कार्य गर्ने पद्धतीको विकास गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ ।
२४. व्यक्तिगत तथा सामुदायिक भवन र अन्य सार्वजनिक स्थलहरू निर्माण गर्दा भुकम्पिय सुरक्षायुक्त संरचना निर्माण गरी सम्भावित जोखिमलाई कम गर्ने नीति लिईनेछ ।
२५. नगरक्षेत्र भित्र वन्ने भवन संरचनाहरू भुकम्प प्रतिरोधि बनाउनको लागि वनेका भवन मापदण्डहरू अनिवार्य पालना गराईनेछ ।
२६. नगरपालिका क्षेत्र भित्र भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा घर नक्सा पास गर्ने नीति लिईनेछ ।
२७. सरकारी भवन निर्माण गर्दा अपाङ्गतामैत्री हुनेगरी निर्माण गरिनेछ ।

घ) वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति

१. कोरोना महामारी तथा अन्य महामारीले सिर्जना गरेको विपदबाट भएको क्षति न्यूनिकरण गर्न तथा राहत र उद्धार लागि गरिने सम्पूर्ण खर्चहरू नगरको प्रकोप व्यवस्थापन कोषबाट गरिनेछ । प्रत्येक वडामा आवश्यकता अनुसार विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना गर्ने नीति लिईनेछ ।
२. विश्व महा मारीको रूपमा फैलिएको कोभिड १९ तथा अन्य महामारीको रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरूको खरिद ग री स्थानीय सुरक्षा निकाय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूसँग सहकार्य र समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने नीति निरन्तरता दिईनेछ ।
३. विपद व्यवस्थानको लागि १० हजार सम्म क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने घटनाहरूको व्यवस्थापन वडास्तरको सिलिडबाट र सो भन्दा ठूला प्राकृतिक तथा मानवीय विपदबाट पीडितहरूको उद्धार र राहत व्यवस्था गर्न नगरस्तरीय विपद व्यवस्थापन कोषबाट खर्च गर्ने प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

४. बन संरक्षण तथा दीगो उपयोगका लागि स्थानीय सा मुदायिक वन उपभोक्ता समूह र वडा कार्यालय बीच समन्वय र सहकार्य गरी बन संरक्षण व्यवस्थापन तथा दीगो उपयोग र गरिबी न्यूनीकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
५. जलवायू परिवर्तनबाट परेको र पर्न सक्ने असरहरूको सामना गर्न सक्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र न्युनिकरण सम्बन्धी जनचेतनामुलक तथा अन्य कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
६. स्थानीय श्रोत नदिजन्य पदार्थको उत्खनन, संरक्षण र दीगो उपयोगका लागि आइइ (IEE) गर्ने व्यवस्था मिलाई सो प्रतिवेदन बमोजिम काम गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिनइनेछ ।
७. नगर सरसफाई तथा वडा सरसफाई अभियानलाई प्र भावकारी बनाउन सार्वजनिक स्थलहरू तथा नगरवासीहरूको घर घरमा आवश्यकता अनुरूप डस्टबिनहरू वितरण गर्ने नीति लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. भौतिक पूर्वाधार विकास गर्दा बहुप्रकोप प्रतिरोधि संरचना निर्माण गरी लेटाड नगरपालिकालाई सुरक्षित नगरको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।
९. पशुबधशालाको स्थापना, गुणस्तरीय मासु पसलको लागि मापदण्ड बनाई अनिवार्य पालना गर्न लगाई त्यस्ता व्यवसाय नगरमा दर्ता गराउने नीति लिइनेछ ।
१०. Post ODF कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
११. फोहोर व्यवस्थापनका लागि श्रोतमानै कम गर्न Reduce, Reuse, Recycle को नीति लिइनेछ । Land field Site को लागि जग्गा पहिचान गरी आगामि वर्षहरूमा निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
१२. टोल विकास संस्था हरुको क्षमता विकास एवं व्यक्तिगत , समूदायिक र सार्वजनिक स्थलको निरन्तर सरसफाई गर्ने बानीको विकास गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१३. Green and Clean City अन्तर्गत रही सडक निर्माण भएका नगरका मुख्य सडकको दुबै तर्फ बहुउपयोगी विरुवा लगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१४. टोल विकास संस्था मार्फत विपद जोखिम न्यूनीकरणको लागि पूर् व तयारी लगाएतका कृयाकलापहरूको व्यवस्थित कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिने साथै सबै टोलला ई वातावरण मैत्री घोषणा गर्दै नगरलाई नै Environment Friendly Local Governance घोषणा गरिनेछ ।

१५. नगरको सौन्दर्य अभिवृद्धि तथा एकरूपता कायम गर्न सबै नगरवासीहरूलाई कम्तिमा एक घर एक फलफूलको विरुवा रोप्ने नीति लिईनेछ ।
१६. स्वच्छ उर्जा जस्तै जलविद्युत , पुनःनविकरणीय तथा बैकल्पिक उर्जाको प्रयोग बढाउने तथा उर्जा दक्षता अभिवृद्धि एवं हरित प्रविधिको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्दै हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जन न्यून गर्न जनचेतना अभिवृद्धि सहितका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
१७. आगलागीबाट हुने क्षति हुन निदम तथा कम गर्न वारुणयन्त्र खरिद गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
१८. उद्धार तथा राहत सामग्रीको भण्डारण र परिचालन वडा कार्यालयबाट हुने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

ड) सुशासन तथा संस्थागत विकास नीति

१. नागरिक अपेक्षा र कार्यबोझलाई सम्बोधन गर्न संगठन संरचनाको पुनरावलोकन गरी संस्थागत सुधार तथा क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
२. नगरक्षेत्र भित्र संचालन हुने १५ लाख भन्दा माथिका ठूला पूर्वाधार आयोजनाहरू यथासम्भव स्थानीय सरोकारवाला, पत्रकार तथा नगरपालिकाको संयुक्त टोलिबाट अनुगमन गरी भुक्तानी गर्ने नीति लिईनेछ ।
३. नगरपालिकाको कार्य सम्पादनलाई छिटो, छरितो, पारदर्शी, गुणस्तरीय र प्रविधिमैत्री बनाउदै सेवा प्रवाहलाई सर्वसुलभ बनाई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाईनेछ ।
४. कोभिड १९ को प्रभावबाट अर्थतन्त्रमा पर्ने असर कम गर्न अनुत्पादक क्षेत्रको खर्चहरू कटौती गरी उत्पादक क्षेत्रमा लगानी गर्ने नीति लिइनेछ ।
५. सुशासनका लागि जनतासँग मेयर कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
६. नगरको वेबसाइट तथा विद्युतीय एप्सहरूको प्रयोग मार्फत आवधिक सूचना प्रकाशन र गुनासो व्यवस्थापन गरी सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
७. नगरपालिकाको सेवा प्रवाह गर्ने सबै इकाइहरू बीच इन्टरनेट र इन्ट्रानेटको माध्यम बाट आवद्ध गरी संस्थागत क्षमता वृद्धि एवं अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

८. सेवा प्रवाहलाई चुस्त र प्रभावकारी बनाउन कार्यालयले सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गरी विद्युतीय शासनको पूर्वाधार तयार गर्दै लगिने छ ।
९. नगरपालिकाको दैनिक तथा प्रशासनिक कामलाई व्यवस्थित बनाउनको लागि आवश्यक पर्ने थप नियम कानूनहरू बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०. सेवाप्रवाहमा कर्मचारीहरूको उत्प्रेरणा र मनोबललाई उच्च राख्न आवश्यक प्रोत्साहन सुविधाको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११. नगरको आवधिक विकास योजनालाई अन्तिम रूप दिई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१२. स्रोतसाधनको प्रयोगको आन्तरिक लेखा परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु हुन निदिने नीति लिइने छ ।
१३. अन्तिम लेखा परीक्षणबाट औल्याइएका बेरुजु फरछ्यौट गर्न कार्ययोजना सहित फर छ्यौट गर्ने नीति लिइनेछ ।
१४. नगरपालिकाले सञ्चालन गरेको गतिविधिको पारदर्शीता एवं जवाफदेहीताका लागि नतिजामुखी सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१५. जनप्रतिनिधिहरूको लागि क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१६. उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१७. नगरका मुख्य चोकहरूमा राखिएको सीसी क्यामेराको उपयोग , नागरिक समाज र विभिन्न सरकारी निकायहरूको समन्वयमा नागरिक एवं व्यवसायिक सुरक्षाको प्रत्याभुति सहितको शान्त, सुरक्षित र समृद्ध लेटाड नगरको स्थापना गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१८. कोभिड १९ संवेदनशील योजना तथा कार्यक्रमहरू प्राथमिकता साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१९. विकासलाई दीगो बनाउन अनुगमन मूल्याङ्कनबाट उत्कृष्ट काम गर्ने उपभोक्ता समिति पहिचान र सम्मान गर्ने नीति लिईनेछ ।
२०. न्यायमा सबैको जीत स्थापित गर्न **“बेलैमा गरौं मिलाप, नगरौं बिलाप”** भन्ने नारालाई साकार पार्न सम्पूर्ण मेलमिलापकर्ताहरू परिचालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२१. न्यायिक समितिको संस्थागत क्षमता विकास गर्दै भरोसाको केन्द्रका रूपमा स्थापित गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२२. मेलमिलापकर्ताहरूको भूमिका थप प्रभावकारी बनाउन क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२३. सबै क्षेत्रको सन्तुलित विकास मार्फत दीगो विकासको अवधारणालाई स्थापीत गर्ने नीति लिइनेछ ।
२४. कार्यालयको क्षमता विकास सहित सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई थप व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन ठूला खरिद तथा निर्माण कार्यमा ई-बिडिड प्रणालीको अवलम्बनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२५. उपभोक्ता हित संरक्षणका लागि बजार अनुगमन निर्देशिका बमोजिम नियमित बजार अनुगमन गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२६. गैर सरकारी संस्थाहरूको जवाफदेहिता स्थापीत गर्न एकद्वार प्रणालीलाई थप प्रभाकारी बनाउने उपायहरूको अवलम्बन गरिनेछ ।
२७. बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले व्यवसायिक सामाजिक उत्तरदायित्व वहन अन्तर्गतका कार्यहरू उत्पादनका क्षेत्रमा प्रयोग हुने वातावरण तयार गरिनेछ ।

राजस्व परिचालन नीति

१. कर प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्त बनाई क्रमश अनलाइन भुक्तानी प्रणालीको प्रयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
२. करको दरलाई समयानुकूल र बस्तुगत बनाई करको दायरामा नसमेटिएको व्यवसाय र कारोबारलाई करको दायरामा ल्याउने नीति लिइनेछ ।
३. नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा बृद्धि गरी आत्मनिर्भर बनाउदै लगिनेछ ।
४. समयमा कर तिर्न सबै करदातालाई उत्प्रेरित गर्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन एवं खर्चमा पारदर्शीता ल्याउने नीति लिइनेछ ।
५. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सडकहरूको नियमित मर्मत संभार गर्नको लागि पुर्वाधार मर्मतसंभार शुल्क लगाई करको दायरा विस्तार गरिनेछ ।
६. नगरक्षेत्र भित्र घर वहाल बाट प्राप्त हुने आमदानी गर्ने घरधनीबाट संघीय सरकारको नीति बमोजिम १०% वहाल कर उठाइनेछ ।

१. कोभिड १९ लगायत सबै प्रकारका रोग र विपदबाट नगरबासीको जीवन रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सहज र सुरक्षित बनाउने,
२. आर्थिक, प्राकृतिक तथा मानविय श्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्दै गरिबी न्युनिकरण गर्ने,
३. मानवीय ज्ञान, सीप तथा दक्षताको अभिवृद्धि गर्नको लागि क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गर्दै स्वरोजगार सिर्जना गर्ने,
४. भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, पर्यटन तथा सांस्कृतिक पूर्वाधारको निर्माण गर्दै सामाजिक न्याय र समतामूलक अवसरहरूको सिर्जना गरी समृद्ध लेटाड बनाउने,
५. नगरक्षेत्रबाट प्रदान हुने सेवाहरू छिटो, छरितो, मित्तव्ययी र पारदर्शी रूपमा प्रवाह गर्दै नागरिक प्रतिको प्रतिवद्धता र जवाफदेहिता सुनिश्चित गरी सुशासन प्रवद्धन गर्ने ।

बजेटका मुख्य मुख्य प्राथमिकताहरू

१. कोभिड १९ लगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य जोखिमबाट नगरबासीलाई सुरक्षित राख्न र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य सेवाको दायरा विस्तार , स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नती र स्वास्थ्य जनशक्ति विकास ।
२. सडक,सिंचाई ,खानेपानी, शहरी पूर्वाधार, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र पर्यटन पूर्वाधारको निर्माण ।
३. “लेटाड नगरको चाहना , स्वस्थ जीवनको कामना ” भन्ने मुल नारालाई कार्यान्वयन गर्ने योजनाहरू ।
४. कृषि, पशुपालन र उद्यमशिलतामा जोड दिदै जनताको जीवनस्तर उकास्ने ।
५. “गुणस्तरीय शिक्षा आजको आवश्यकता ” नारालाई कार्यान्वयन गर्दै गुणस्तरीय मानव संशाधन विकास गर्ने शैक्षिक योजनाहरू ।
६. आन्तरिक स्रोतको अभिवृद्धि गर्दै “विकासमा साझेदारी लाभको हिस्सेदारी” हुने योजनाहरू ।
७. प्राकृतिक प्रकोपको जोखिम न्युनिकरण र वातावरण संरक्षण ।

८. उत्पादन अभिवृद्धि हुने तथा स्वरोजगारी सिर्जना हुने योजनाहरू ।
९. लक्षित वर्ग, क्षेत्र, समुदायको क्षमता अभिवृद्धि तथा गरिबी न्यूनिकरण गर्ने कार्यक्रमहरू ।
१०. उज्जालो लेटाडलाई कार्यान्वयन गर्न विद्युत पूर्वाधार निर्माण ।
११. असंगठित श्रमिकका लागि काम र रोजगारीका अवसर लक्षित समूहका लागि सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण ।